

SVENSKKOLLEKTIVTRAFIK

2015-09-08

Näringsdepartementet
Mäster Samuelsgatan 70
103 33 Stockholm

Dnr N2015/4841/TIF
Handläggare: Lars Sandberg

Remissyttrande angående Delbetänkande från Sverigeförhandlingen: Ett författningsförslag om värdeåterföring (SOU 2015:60)

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och serviceorganisation för alla länstrafikbolag och regionala kollektivtrafikmyndigheter vilka också är organisationens medlemmar. Årligen görs mer än 1,4 miljarder resor i våra medlemmars trafik vilket motsvarar 96 % av landets busstrafik och 62 % av landets persontågstrafik.

Inledning

Offentliga investeringar i infrastruktur bidrar ofta till att fastigheter ökar i värde. Enligt Sverigeförhandlingens direktiv finns det därför skäl att låta fastighetsägare som gynnas av en offentlig investering återföra delar av detta värde till samhället. Sverigeförhandlingen ska därför föreslå lagändringar om s.k. värdeåterföring.

Värdeåterföring bör ske inom ramen för exploateringsavtal

Svensk Kollektivtrafik delar uppfattningen att möjligheterna till värdeåterföring bör öka. Det finns flera skäl för detta. Ett är att det är rimligt att fastighetägare, vars fastigheter ökar i värde vid offentliga investeringar i infrastruktur, återför delar av värdestegringen till samhället. Ett annat är att återföringen kan öka genomförandetakten för viktiga investeringar.

Vi tillstyrker därför utredningens förslag ett nytt verktyg för värdeåterföring för statlig transportinfrastruktur och regionala kollektivtrafikanläggningar samt kommunal transportinfrastruktur som inte anses nödvändig för genomförande av en detaljplan, eftersom detta inte omfattas av dagens regler för exploateringsavtal. Denna värdeåterföring bör ske inom ramen för exploateringsavtal.

Värdeåterföring vid byggande av nya stambanor för höghastighetståg

Svensk Kollektivtrafik är positiv till nya stambanor för höghastighetståg. Det är ny infrastruktur av stort nationellt intresse som därför bör finansieras med statliga medel. Sverigeförhandlingen innebär att det ställs orimliga

SVENSKKOLLEKTIVTRAFIK

krav på kommuner, landsting och regioner i fråga om att vara med och delfinansiera de nya höghastighetsjärnvägarna.

Svensk Kollektivtrafik ställer sig därför tveksamma till att värdeåterföring är ett sätt att finansiera den nya höghastighetsjärnvägen i Sverige. Konstruktionen att kommunerna ska få fastighetsägare att bistå till finansieringen via värdeåterföring, för att kommunerna i sin tur ska medfinansiera i statlig järnväg, framstår som både omständlig och feltänkt i detta fall. Det finns en risk för att värdestegring till följd av ny höghastighetsbana bara uppstår på ett fåtal platser. Detta innebär i så fall att värdeåterföring bara kan användas i liten utsträckning och endast får en marginell effekt.

Medel från värdestegringsersättningen ska användas för att finansiera den transportinfrastruktur som ger värdeökningen

Vi tillstyrker även förslaget om att medlen från värdeåterföringen ska användas för att finansiera den transportinfrastruktur som ger värdeökningen, antingen genom kommunens egna investeringar i infrastrukturen eller genom kommunal medfinansiering av statens eller ett landstings investeringar i transportinfrastruktur.

Svensk Kollektivtrafik ställer sig dessutom bakom att förslaget om att kommuner ska kunna medfinansiera byggande av väg och järnväg som en andra kommuner eller landsting ansvarar för, under samma förutsättningar som en kommun kan medfinansiera statliga vägar och järnvägar.

Riktlinjer för exploateringsavtal ska ange principerna för och skapa förutsägbarhet för värdeåterföring

För att skapa förutsägbarhet för fastighetsägarna tillstyrks även utredningens förslag om att det ska framgå av kommunernas riktlinjer för exploateringsavtal om en kommun avser att avtala om värdeåterföring i exploateringsavtalen och vilka de grundläggande principer är för värdeåterföringen.

Värdeåterföring till landsting och regioner

Eftersom även landsting och regioner ingår i diskussionerna med Sverigeförhandlingen saknar Svensk Kollektivtrafik en diskussion om och förslag på reglering av värdeåterföring till landsting och regioner i betänkandet.

Risker med värdeåterföring

Svensk Kollektivtrafik anser att författningsförslaget inte beskriver riskerna med värdeåterföring i tillräcklig utsträckning. Detta gäller framförallt frågan om höghastighetsjärnväg där projektet är väldigt stort, tar lång tid att genomföra och har en stor marknadsrisk. Den modell som föreslås innebär att det främst är kommunerna som tar de finansiella riskerna.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Utredningen saknar en beskrivning av hur riskfördelning i medfinansieringsavtalen mellan stat och kommun ska se ut när värdeåterföring används. Ska kommunen till exempel gå in med hela sin medfinansiering när investeringen genomförs eller kan det ske delbetalning under investeringens livslängd?

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Stefan Sedin
VD